

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 390/2024
27.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Бороја, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 228/22 од 11.10.2023. године и Вишег суда у Врању Кж1 251/23 од 09.01.2024. године, у седници већа одржаној дана 27.03.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Бороја, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 228/22 од 11.10.2023. године и Вишег суда у Врању Кж1 251/23 од 09.01.2024. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док се исти захтев у осталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К 228/22 од 11.10.2023. године окривљени АА, између осталих, оглашен је кривим због извршења кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 1. КЗ и осуђен на новчану казну у износу од 30.000,00 динара, коју је обвезан да плати у року од 30 дана по правноснажности пресуде и одређено да уколико окривљени не плати новчану казну у одређеном року иста ће се заменити казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне рачунати по један дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од шест месеци.

Истом пресудом, обавезан је окривљени АА да суду плати паушални износ од 5.000,00 динара, а да солидарно са окривљеним ББ плати Основном јавном тужилаштву у Врању трошкове кривичног поступка настале пред тим органом у износу од 29.915,00 динара, као и да окривљеном – оштећеном ББ плати трошкове кривичног поступка на име ангажовања пуномоћника у износу од 135.000,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, док је окривљени – оштећени ББ ради остваривања истакнутог имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак, сходно члану 258. став 4. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 251/23 од 09.01.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Бороја, па је пресуда Основног суда у Врању К 228/22 од 11.10.2023. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Никола Бороја, због повреда закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП у вези члана 137. став 1. КЗ и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а из образложења захтева произилази да је исти поднет и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 440. ЗКП), са предлогом да Врховни суд укине побијане пресуде у делу у коме се односе на овог окривљеног и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење и одлуку.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у коме се односи на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, бранилац окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости истиче да у оптужном акту, а ни у изреци првостепене пресуде није јасно опредељена радња којом је окривљени АА учинио кривично дело злостављање и мучење из члана 137. став 1. КЗ, односно да ли је то злостављање или поступање на начин на који се вређа људско достојанство. У захтеву се наводи да изрека пресуде садржи обе радње (злостављање и вређање људског достојанства), док је радња извршења овог кривичног дела законом прописана као алтернативна радња, а да појам злостављање подразумева предузимање радњи које код оштећеног проузрокују одређене телесне или душевне патње слабијег интензитета и које не представљају лаку телесну повреду (оптужним актом је окривљеном стављено на терет да је извршењем овог кривичног дела окривљени проузроковао последицу у виду лаке телесне повреде – нагњечења предела грудног коша), па из датог описа радње окривљеног произилази да нема битних елемената кривичног дела из члана 137. став 1. КЗ, јер су радње окривљеног, како је то пресудом утврђено, проузроковале лаку телесну повреду.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни суд оцењује неоснованим.

Наиме, на исту повреду кривичног закона са истоветним образложењем одбрана окривљеног указивала је у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је оценио ове жалбене наводе неоснованим и о томе на страни 3. став 1. и 2. образложења своје одлуке, изнео довољне и јасне разлоге, које Врховни суд у свему прихвата као правилне, те на ове разлоге у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП и упућује.

Бранилац окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости као разлог подношења захтева наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, међутим, у образложењу наведене повреде бранилац окривљеног наводи да није утврђено како је настао видео снимак догађаја са CD-а, јер је евидентно да није у питању сигурносна камера и да се на снимку види само догађај који иде у прилог окривљеном – оштећеном ББ, па се ради о доказу на коме се по одредбама овог законика не може заснивати пресуда. Иако је захтев у овом делу поднет из формално дозвољеног разлога – члан 438. став 2. тачка 1) ЗКП, у суштини се

у образложењу наведене повреде указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање (члан 440. ЗКП), које, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, не представља разлог због кога је окривљеном и његовом браниоцу дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, па је Врховни суд поднети захтев у том делу оценио као недозвољен.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА наводи се да је за постојање кривичног дела за које је овај окривљени оглашен кривим неопходно утврђивање да ли се одређено поступање може сматрати као вређање људског достојанства, уз неопходно вредновање са аспеката стандарда схватања средине и обичаја, те није довољно само да пасивни субјекат осети да му је повређено људско достојанство, већ је неопходно објективно вредновање, а да сам оштећени ББ није указао да му је поступање окривљеног АА проузроковало повреду људског достојанства. У захтеву се наводи и да је вештак др Богдан Манасијевић у свом налазу навео (супротно од онога што се тврди у пресуди) да је могуће да се радио о механичкој сили слабијег интензитета, па је нејасно на основу чега је суд определио степен механичке силе у изреци пресуде, да на страни окривљеног АА није постојала свест и хтење да изврши предметно кривично дело, а његов умишљај није био усмерен да злоставља или вређа људско достојанство, већ је, а што произилази из видео снимка, када му је окривљени – оштећени ББ пребацио руку преко рамена, коју радњу је окривљени АА схватио као захват познат као „шпанска крагна“, а након псовки и претњи које му је упутио окривљени – оштећени ББ, управо због тога и реаговао, тако што је ухватио оштећеног и одбацио га од себе. Изнетим наводима, по налажењу Врховног суда, указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажним пресудама (члан 440. ЗКП), што, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, не представља разлог због кога је окривљеном и његовом браниоцу дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, па је поднети захтев и у овом делу оцењен као недозвољен.

Из напред наведених разлога, донета је одлука као у изреци, на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП, у делу у коме је захтев одбијен као неоснован, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у делу у коме је захтев одбачен као недозвољен.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Милена Рашић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**